

Казус 10

- **Описание:** детето, 9-годишно момче, не може да прочете думата, която е прочела за втори път. Първите признаци на трудности се забелязват, когато детето тръгва на детска градина: трудно запомня рими, песни и ритъм. Сега му е много по-трудно да разбира задачите, особено ако са с малък шрифт. Много му е трудно да отговаря писмено на отворени въпроси – дори и да знае верния отговор, не може да го формулира. Когато трябва да брой в колони и да напише число отдолу, вече не му е ясно кое след кое идва, числата „бягат“. Трудно прави разлика между дясно и ляво, трудно определя посоката. Момчето е подложено на силен стрес заради коментарите на учители и дори роднини, че "не се старее достатъчно" и че "просто трябва да поседи повече с учебниците си". Трудностите се проявяват чрез неспособност да се действа съгласувано: трудно е да се разбие една дума на нейните звуци и да се прочете правилно. Не може да помни думи и определения, които не разбира напълно. Той развива състояние на дезориентация, което пречи на дислексика да се концентрира върху четене или писане.
- **Ключови думи:** Неврология, дислексия, ориентация, пространство, възприятие, фонологична обработка, дезориентация

Планове за действие за решения на нуждите

План за действие за казус 10

Дейност 1: Очертаване на фигури

Необходими материали: лист хартия, молив и набор от очертани форми (като кръгове, квадрати, триъгълници и др.)

Инструкции:

1. Осигурете на детето лист хартия и молив.
2. Поставете очертаваща фигура върху хартията и помолете детето да я очертае с молива. Насърчете детето да отдели време и да се опита да очертае формата възможно най-точно.
3. След като детето успешно очертае формата, извадете я от хартията и повторете процеса с различна форма.
4. Продължете да очертавате фигури, докато детето завърши цяла страница с очертани форми.
5. Ако детето намира очертаването на фигурите лесно, предизвикайте го да очертае фигурите с недоминиращата си ръка или да се опита да очертае фигурите, без да гледа хартията.
6. Когато детето завърши дейността, похвалете го за усилията и го насърчете да продължи да упражнява уменията си за писане.

Тази дейност може да помогне за подобряване на уменията за писане и оформяне на почерк на детето, като засили фините им двигателни умения и увеличи контрола им над молива. Като очертава фигури, детето може да се упражнява да прави точни движения с молива, без да се чувства претоварено от задачата да напише цели думи или изречения.

Дейност 2: Звуково съпоставяне

Необходими материали: Комплект карти с картинки или думи и комплект карти със съответните звуци.

Инструкции:

1. Разстелете картите със снимки или думи пред детето.
2. Разбъркайте картите със звуци и ги поставете с лицето надолу в купчина.
3. Накарайте детето да вземе горната карта от купчината и да чуе звука.
4. Помолете детето да намери картата с картинката или думата, която отговаря на звука, който е чуло.
5. След като детето намери правилната карта, помолете го да каже думата или звука на глас.
6. Повторете процеса с останалите карти.
7. Ако детето намира тази задача за твърде лесна, затруднете го, като добавите още карти или увеличите сложността на звуците.
8. Когато детето завърши дейността, похвалете го за усилията и го насърчете да продължи да упражнява уменията си за четене и слушане.

Тази дейност може да помогне за подобряване на фонологичното съзнание на детето, което е способността да идентифицира и манипулира звуци в думите. Чрез свързване на звуци с картинки или думи, детето може да практикува свързването на звуци със съответните им символи, което може да помогне за подобряване на техните умения за четене и правопис.

Дейност 3: Мултисензорна стимулация

Една дейност, която може да помогне на детето с неговите трудности при четене, е обучението по мултисензорна фонетика. Този подход използва различни сетива (като слух, зрение и допир), за да научи децата как да четат и пишат думи. Ето пример за мултисензорна фонична дейност, която може да се използва с детето:

1. Съпоставяне на букви и звуци: детето може да работи с учител или преподавател, за да свърже букви със съответните им звуци. Например, може да му се покаже буквата "м" и да произнесе звука "mmm". Учителят може също да използва флаш карти със снимки на обекти, които започват със звука, като например снимка на мишка за буквата "м".
2. Очертаване с пръсти: Детето може да се упражнява да очертава букви с пръсти върху текстурирана повърхност, като шкурка или текстурирана постелка. Това може да му помогне да научи формата на буквите и звука им.
3. Изграждане на думи: Използвайки плочки с букви или магнити, детето може да изгражда думи със звуците, които е научило. Например, то може да изгради думата "котка" с буквите к-о-т-к-а.
4. Четене с разбиране: Детето може да чете кратки пасажки с думи и звуци, които е научило, и да отговаря на въпроси относно пасажа, за да упражнява уменията си за четене с разбиране.

Важно е да се отбележи, че тези дейности трябва да бъдат съобразени с индивидуалните нужди и стил на учене на детето и трябва да се извършват в подкрепяща и неосъждаща среда. Също така е важно да осигурите положително подкрепление и насърчение, за да изградите неговата увереност и мотивация да продължи да работи върху своите умения за четене.